

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

9.439

Szerző:

Cím:

Rombolás a
„Pesti Hírlap”-nál

Forrás:

Alkotmány

Bv 919. 1.24

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Hely

Idő

"1919"

Személy

Helvszám

Rombolás a „Pesti Hírlap”-nál.

**Szélrombolták a kiadóhivatalt. — „Az állam-
halalem egész erejével fogja megvédeni a
sajtószabadságot”.**

— Az «Alkotmány» munkatársától. —

«Kezdődjek a munka» címmel vezércikket írt ma reggeli számában a Pesti Hírlap. A vezércikk többek között arról szól, hogy munkálatom van, azonban munkás nincsen. A munkások hovatovább beletanultak abba — írta más helyen — hogy a munkanélküliek segítségének állandósításával számukra is megnyílt a munkanélküli jövedelem lehetősége. A vezércikkben foglaltak fölött heves viták keltek a munkásság körében, különösen izzó volt a hangulat a Vas- és Fémmunkások, valamint a Famunkások szakszervezetében.

A délelőtti folyamán a Múzeum-kerben gyülekeztek a munkanélküliek. A rövid ideig tartó gyűlés végeztével fölhangzott a kiáltás:

— Gyerünk a «Pesti Hírlap»-hoz.

— Tüntessünk a lap ellen.

A tömeg négyes sorokban vonult a P. H. Váci-köruti kiadóhivatala elé. Az indulatain uralkodni nem tudó tömeg a tüntetésnek olyan nemét használta, a demonstráció olyan módon folyt le, amely nemesak minden józanérzésű

ember felháborodását váltja ki, de egynemesen merénylet a vagyon, a szabadság, a közbiztonság ellen.

Szertuzott butorok, összetört kirakatablakok, széttépett üzleti könyvek, megrongált gépek, utcára dobált könyvek hirdetik a vandál pusztítást. A szomorú esemény mellett nem haladhatunk el anélkül, hogy fel ne tegyük a kérdést, vajjon van-e kellő erély és akarat a kormány embereiben arra, hogy hasonló esetek megismétlődését meggátolja, mert az adott esetekben nem csupán a magántulajdonon esett sérelem, hanem a sajtószabadságnak is példátlan megsértésével állunk szemben.

Déli 12 óra körül Günzer Vilmos főtisztviselő egy előfizetőtől telefonértesítést kapott arról, hogy a Pesti Hírlap ellen tüntetés készül. A hír vétele után Günzer sietve az emeletre rohant, hogy a házőrséget a készülő tüntetésre figyelmeztesse. Alig ért vissza pár perc múlva a földszintre, már berontott a tömeg, amely pillanatok alatt vilte véghez a rombolást. Mintegy nyolcvan-száz főnyi tömeg, nagyobbrészt munkanélküliek, köztük sok katonaruhás férfi, tódult be egyszerre a földszinti helyiségekbe. Kivülről kövekkel, botokkal, ökökkel zúzták össze az utcára néző kirakat-tükörablakokat, amelyeknek szilánkjai csörömpölve bulettak a járda aszfaltjára, bent egy szökehajú szakaszvezető a főbejárattal szemben ülő pénztárfülkében ülő pénztárosné elé állott, akitől Légrádyék holléte iránt tudakozódott. Kotta főtisztviselő, a könyvkereskedési összekötő osztály vezetője és Günzer Vilmos megkérdezték, mit akarnak? — Munkát akarunk! — válaszolták. — Itt akarunk dolgozni!

— kiáltották egyszerre többen is fenyegető hangon. Mikor azt a választ kapták, hogy Légrády nincs az épületben, a tömeg vezetője megadta a jelt a rombolásra.

Először a pénztárhoz rohantak, feltörték a kézi-pénztárt és kirángították a butorokat. A jelenetre pánik fogta el a teremben tartózkodó 18 tisztviselőt, akiknek legnagyobb része riatal leány. Ijedt sikollyal, hanyat-homkol menekültek a gépházba vezető folyosón át és az emeletre vezető vascsigaipepon a támadók dühe elől, amely néhány perc alatt rettenetes vandalizmussal ésett a butorok-nak, a berendezéseknek, amelyeket izzé-porrá zuzott. A telefonkagylókat a földre seperték, a fiókokból kibányták minden könyvet, iratot, felborították a fal mellett álló polcokat, a kiadóhivatal termén végighúzódo hosszú pult márványlapjait felfeszegétve, darabokra zúzták, behatoltak a szomszédos könyvosztályba, ahol Kotta főtisztviselő, az osztály vezetője egyedül tartózkodott. Kottát egy eltörött szék lábával fejbeverték, a könyvespolcokat feldöntötték, a könyveket a földre szórták, majd a folyosóról nyíló földszinti szobába hatoltak be, ahol folytatták a rombolást. Felőráig tartott ez a pusztítás, amely ellen tetőtlen volt a tisztviselők megrémült serege. A darabokra tördelt butorok, a széjjelszórt, összetépett könyvek, iratok, újságok, a porcikákra zuzódott üvegtörmelékek valóságos barridákja nőtt a földszinti szobákban, amelyeknek egyetlen tárgyát sem kímélte a tüntetők elvakult tömege. Innen a gépházba akartak behatolni, ezt azonban a közben od ért házőrség lezárta, csak néhány tüntető hatolt be, kisebb rongálást

végezve az egyik rotációsón. A tüntetőket a gépházból a 8 házör s az itt tartózkodó szedőszemélyzet visszaszorította.

Az első emeleti szerkesztőségi helyiségeket nem bántották a tüntetők, *Izsó László*, a *Pesti Hirlap* munkatársa, aki a rombolás idején a szerkesztőségben tartózkodott, *Schreiber* főkapitányhelyettesétől kért gyors segítséget a tüntetők megfékezésére, mire azonban a rendőrség első karhatalmi törzsszázada gépfegyverekkel a helyszínére érkezett, a rombolás munkája már befejeződött.

A pénztárból körülbelül 10—11.000 koronát vittek el és számos tisztviselőnek kabátja, kalapja, ruhaneműje tünt el a fosztogató esőcselek kezén. A rendőrség karhatalmi százada gépfegyverekkel szállotta meg az épület mindhárom utcai frontját és eloszlatta a közben több ezer főnyire szaporodott tömeget.

A rombolók csapata a *Pesti Hirlap* épülete előtt a *Visegrádi-utca* 15. számú házban levő *Vörös Ujság* szerkesztősége elé vonult, ahol egy ember beszédet tartott az összecsendült tömeghez. *A mai nap csak kezdete annak a munkának, — mondotta — amit folytatni kell a kapitalista érdekeket szolgáló lapvállalatok ellen.* Beszélt a bérházak kommunizálásáról is. A tömegből ezután kiadták a jelszót, hogy az *Az Ujság* és a *Népszava* szerkesztősége elé kell vonulni, erre azonban már nem került sor, mert a rendőrség közben odaérkezett karhatalmi osztagai széjjeloszlatták a tüntetőket. A tömeg romboló munkájának a tengerészet nemzetőrei is segítettek véget vetni, akik 200 főből álló különítménnyel siettek a megostromolt *Pesti Hirlap* védelmére. A tengerészeti nemzetőrség különítménye, ahogy ott helyreállott a rend, végigcirkált a város főbb utvonalaiban és az *Athenaeum* ujságháza környékén, ahol forgalmasabb az utvonal, ötven főből álló őrséget állított fel.

A lapkiadók, amint értesültek a *Pesti Hirlap*-nál történt rombolásokról, azonnal fölkeresték dr. *Berinkegy Dénes* miniszterelnököt, aki a legnagyobb megdöbbenéssel vette tudomásul a történeteket s kijelentette, hogy az ügyet legközelebb minisztertanács elé viszi s hogy az államhatalom egész erejével fogja megvédeni a sajtószabadságot.